

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 9Cdo/293/2020                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 1418204218                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 22.02.2022                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Soňa Mesiarkinová        |
| Funkcia:                   | súdca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2022:1418204218.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Martina Holíča, v právnej veci navrhovateľky Bc. H. N., bytom v L., D. XX, zastúpenej advokátom JUDr. Andrejom Garom, so sídlom v Bratislave, Štefánikova 14, proti odporcovi V. N., bytom v L., D. XX, zastúpenému advokátskou kanceláriou VRBA & PARTNERS s.r.o., so sídlom v Bratislave, Sliczka 9, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 4 C 48/2018, o dovolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. januára 2020 sp. zn. 4 Co 7/2020, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Odporca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 31. januára 2020 sp. zn. 4 Co 7/2020 zmenil podľa § 388 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) odvolaním odporcu napadnuté uznesenie Okresného súdu Bratislava IV z 2. októbra 2018 č. k. 4 C 48/2018 - 10, ktorým súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, a to tak, že vo výroku I. návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a odporcovi priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania. Vo výroku II. priznal odporcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na čl. 4 ods. 1, § 324 ods. 1 a 3, § 325 ods. 1 a 2, § 329 ods. 1 a 2 CSP a § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie o osvedčení nároku navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko navrhovateľka svoje skutkové tvrdenia uvedené v návrhu ničím nepreukázala a nedoložila na ich podporu a preukázanie žiadne listinné dôkazy, neoznačila žiadne dôkazné prostriedky. Tvrdenia navrhovateľky o zastrašovaní jej neplnoletého syna odporcom neboli ani riadne konkretizované a už vôbec nie podporené dôkazmi osvedčujúcimi potrebu nariadenia neodkladného opatrenia. Naopak, jej tvrdenia obsahujú predovšetkým a v podstate len okolnosti týkajúce sa bytu, ktorý má navrhovateľka v podielovom spoluvlastníctve s odporcom. Keďže navrhovateľka neosvedčila nárok na nariadenie neodkladného opatrenia a existenciu ohrozenia jej maloletého syna zo strany odporcu žiadnymi relevantnými dôkazmi,

t. j. potrebu úpravy pomerov požadovaným neodkladným opatrením, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a odporcovi priznal voči navrhovateľke nárok na náhradu trov prvoinštančného konania. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie navrhovateľka (ďalej aj „dovolatel'ka“). Namietala, že odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Namietala, že odvolací súd k veci pristupoval absolútne formalisticky, pri rozhodovaní nezohľadnil záujem maloletého dieťaťa, keď žiadnym spôsobom neskúmal a nezisťoval názor maloletého a rozhodol výlučne na základe tvrdení navrhovateľky a odporcu. Odvolací súd sa obmedzil iba na konštatovanie, že skutočnosti neboli v konaní navrhovateľkou osvedčené. Mala za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočné, arbitrárne a nepreskúmateľné. Nie je zrejmé, prečo na rozdiel od záverov súdu prvej inštancie považoval odvolací súd skutkové tvrdenia navrhovateľky za neosvedčené. Rozhodnutie odvolacieho súdu zároveň považovala za prekvapivé. Žiadala, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo, aby rozhodnutie odvolacieho súdu zmenil tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí.

3. Odporca v písomnom vyjadrení k dovolaniu považoval dovolanie navrhovateľky za nedôvodné a žiadal, aby ho dovolací súd odmietol.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

5. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

6. Dovolatel'ka vyvodzovala prípustnosť podaného dovolania na základe ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Najvyšší súd už v rozhodnutí publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 19/2017 uviedol, že základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

8. V prípade dovolania podaného z dôvodu zmätočnosti rozhodnutia podľa § 420 CSP dovolací súd v prvom rade skúma, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

9. Podľa názoru dovolacieho súdu má v danom prípade neodkladné opatrenie povahu rozhodnutia vo veci samej, keďže návrh na jeho nariadenie bol podaný samostatne a súdy o ňom rozhodli ako o samostatnom predmete konania, bez následne prebiehajúceho konania vo veci samej (či uloženia

povinnosti súdom podať nadväzujúcu žalobu vo veci samej). O nariadení neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. d/ CSP, ktorým možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala, a § 325 ods. 2 písm. h/ CSP, ktorým možno strane uložiť najmä, aby sa na určitú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená, môže súd rozhodnúť ako o samostatnom predmete konania, bez toho, aby na toto rozhodnutie nadväzovalo ešte konanie a rozhodovanie vo veci samej, tak ako tomu bolo aj v prejednávanej veci. Preto je voči rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie podľa § 420 CSP prípustné.

10. Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť (a zároveň dôvodnosť) dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva.

11. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu (účastníka konania) nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto skúmal, či v konaní došlo k dovolateľkou namietanej vade zmätočnosti.

13. Dovolaiteľka v súvislosti s vadou v zmysle § 420 písm. f/ CSP vytýkala nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu.

14. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu (účastníkmi konania) a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

15. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu/účastníka konania na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu/ účastníka konania na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu/ účastníka konania. Porušením uvedeného práva strany sporu/ účastníka konania na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu/ účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

16. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľky, že odvolací súd rozhodnutie dostatočne neodôvodnil. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; pričom odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 CSP.

16.1. K námietke dovolateľky, že z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu nie je zrejmé, prečo na rozdiel od záverov súdu prvej inštancie považoval odvolací súd skutkové tvrdenia navrhovateľky za neosvedčené, dovolací súd uvádza, že z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejmé, na základe akých dôvodov dospel odvolací súd k záveru o neosvedčení nároku navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia (viď body 23. a 24. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu).

16.2. Záver, prečo neboli splnené podmienky pre vyhoviecie návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia odvolací súd dostatočne odôvodnil. Skutočnosť, že dovolateľka sa s názorom odvolacieho súdu nestotožnila, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

16.3. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP tak nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv dovolateľky. Navrhovateľka preto neopodstatnene namietala existenciu vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

17. Dovolaťka v súvislosti s vadou v zmysle § 420 písm. f/ CSP ďalej vytýkala, že rozhodnutie odvolacieho súdu je prekvapivé.

17.1. V danom prípade rozhodnutie odvolacieho súdu vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktoré odvolací súd preskúmaval, nevznieva ani prekvapujúco, ani nečakane, keď súdy oboch inštancií aplikovali rovnaké právne normy (§ 324 a nasl. CSP) a vychádzali z rovnakých skutkových základov. So zreteľom na vyššie uvedené nebolo rozhodnutie odvolacieho súdu vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvej inštancie v tejto veci ani prekvapujúce a ani nečakané. Navrhovateľka preto neopodstatnene namietala existenciu vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

18. Pokiaľ navrhovateľka mienila vyvodzovať existenciu procesnej vady konania uvedenej v ustanovení § 420 písm. f/ CSP tiež z nesprávneho právneho posúdenia a nedostatkov v skutkových zisteniach odvolacieho súdu, dovolací súd uvádza, že konštantná dovolacia judikatúra uvádza, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením, teda nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, resp. prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia (R 24/2017).

18.1. Poukazujúc na prípustnosť a dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP dovolací súd uvádza, že nariadenie neodkladného opatrenia má povahu osvedčovania, to znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti. Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní, postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov nižších inštancií nie je takým nedostatkom, ktorý by rozhodovacia prax najvyššieho súdu považovala za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

19. Vzhľadom na to, že dovolanie navrhovateľky nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

20. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

## **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.